

EGER

MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI
HIVATALA

ADÓ IRODA

3300 EGER, DOBÓ TÉR 2. TEL: +36 36 523 725, +36 36 523 700
FAX: +36 36 523 721, ADO@PH.EGER.HU

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati adók 2012. I. félév

Eger megyei jogú város önkormányzatának feladatellátását a **saját bevételek**, az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Ennek összetétele az ország költségvetési helyzetének és az országgyűlés politikai akaratának függvénye. A helyi adókból származó bevételek az önkormányzat saját bevételeit növelik, abból állami elvonás nincs. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (gépjárműadó, talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó, adók módjára kimutatott helyszíni bírságok, szabálysértési bírságok, közigazgatási bírságok egy része) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illetik meg.

A helyi adóztatás immár 21 éve működik, hiszen 1991. évtől a régi „tanács adókat” az önkormányzati rendszer felállításával felváltotta a helyi adók intézményrendszere. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosították és biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között - továbbra is - a közgyűlés dönt a helyi adók (épitményadó, telekadó, helyi iparüzési adó, idegenforgalmi adó) fenntartásáról, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében továbbra is olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekelttséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók (gazdálkodók) is adóztathatóak legyenek.

Az **Adó Iroda** látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, mellette más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez. Az adóigazgatási feladatok letéteményese a jegyző, így minden esetben, az ő nevében jár el az iroda, mint **önkormányzati adóhatóság**. A polgármesteri hivattal az itt élő polgárok és vállalkozások leggyakrabban az iroda munkáján keresztül találkoznak, hiszen a nyilvántartott adózók száma meghaladja az ötvenezret.

A **helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül**, nevezetesen: a **vagyoni típusú adók**, a **kommunális adók** és a **helyi iparüzési adó**. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Az önkormányzat kizárólagos - az önkormányzati törvény szabályozásával szinkronban másra át nem ruházható - joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében, a helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adókat a következő évre módosítsa, vagy hatályon kívül helyezze. A Htv. garanciákkal övezett döntési autonómiájából eredően, az önkormányzat határozza meg az adó bevezetésének időpontját és időtartamát is.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi adók 2012. évi mértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg - a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra is figyelemmel. A **helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeleteiben állapíthatta meg**. E felhatalmazást a Htv. 1. § (1) bekezdése biztosította számára.

A helyi jogalkotás, azaz az önkormányzatok képviselő-testülete a helyi adók szabályozása során nem léphet túl a törvényi kereteken, **az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni**. Általános érvénnyel kimondható, hogy nem adhat felhatalmazást a Htv.-től eltérő vagy részletező szabályok megalkotására, az adó tárgya, az adókötelezettség, az adó alanya, az adókötelezettség keletkezése és megszűnése valamint az adó alapja tekintetében.

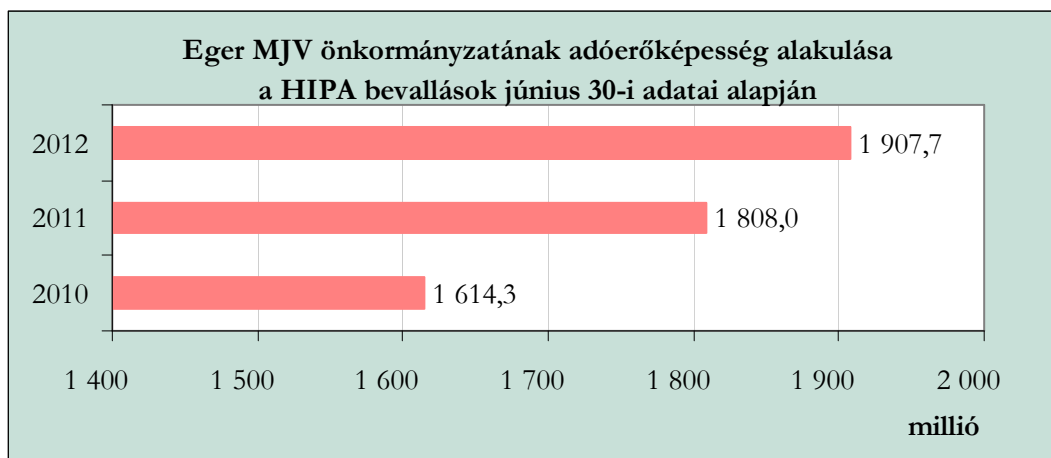
Helyi adókat érintő uniós előírás továbbra sincs, az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy milyen adónemek működtetését bízzák az önkormányzatokra, illetve milyen korlátokat állítanak számukra. A Htv. 2002. évi módosítása az önkormányzati rendeleteknek a közösségi támogatási szabályokkal való összhangja érdekében már **jelentősen lekorlátozta az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét**. Különösen erősen érződött ez az iparűzési adót, építmény illetve telekadókat érintően.

A rendeletek megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy **a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék**, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen. Az adórendelet-tervezetek készítése során **az érdekképviseltek szakmai álláspontját, véleményét minden esetben kikérjük**, ezáltal a helyi szabályok meghatározásában a szakmai szervezetek is részt vesznek.

Az előirányzat tervezése során a **2012. évi költségvetés előirányzat számai az előző évhez képest 251,7 millió forinttal nőttek**. Különösen az iparűzési és építményadó bevételi számai emelkedtek jelentősen. Komoly bevételi-növekmény tervezés iparűzési adóban, építményadóban történt, ennek oka a 2011. decemberi feltöltési kötelezettség teljesítéséből következethető adóalap növekedés és az építményadóban bekövetkezett adómérték emelkedése volt.

A 2012. évre megemelt adóbevételi tervben szereplő irányszám **1 802,4 millió forint összegben már teljesült**. A befolyó helyi adóbevételek elsődlegesen a helyi közszolgáltatások kiadásait egészítik ki. Bizakodásra adhat okot, hogy a megemelt tervszámok teljesülési aránya nem marad el az előző évek százalékos arányától és az **előző évekhez képest már jelentősen nőtt (+ 144,9 millió forint) a félévkor realizált bevételek nagysága is**.

Figyelemre méltó, hogy a múlt évhez képest a **megyeszékhely adóerőképessége 99,7 millió forinttal emelkedett**, köszönhető ez elsősorban a város ipari gerincét jelentő külföldi tulajdonú vállalkozásainak. *(Megjegyzés: a féléves zárás időszakában még több, mint ezer darab bevallás /nyilatkozat/ hiányzik, melyet az adózók nem nyújtottak be az előírt határidőig, ezek vélhetően emelik az adóerő nagyságát.)*

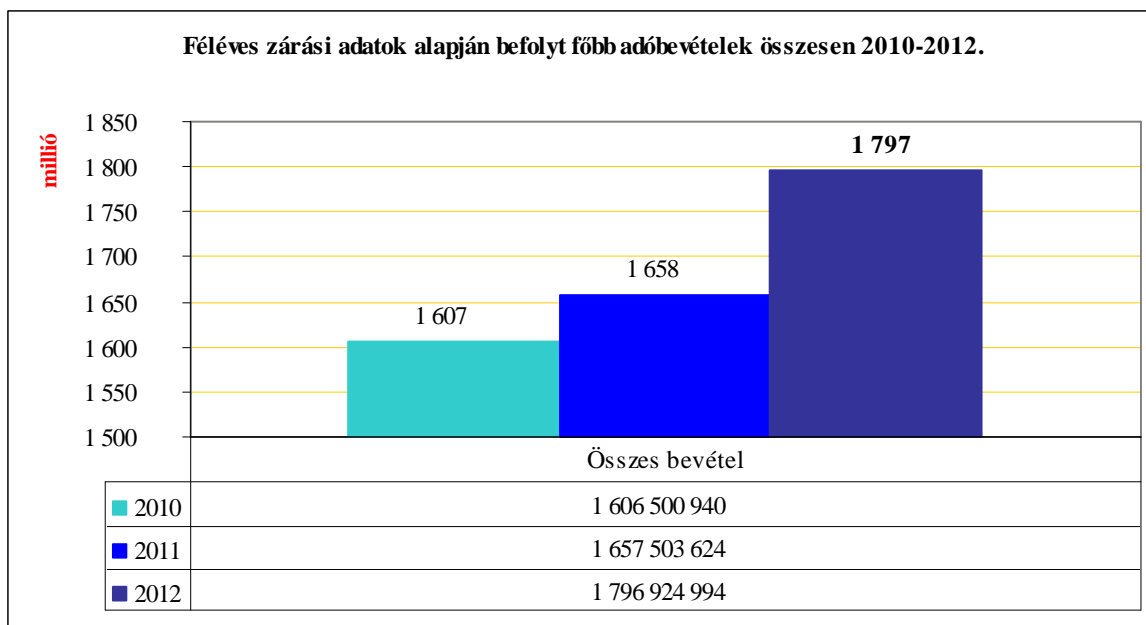

Forrás: Eger MJV. PH. Adó Iroda

Összességében az **adóbevételek 1 802 437 ezer forint összegben realizálódtak**, százalékos arányban **az eredeti előírás 47,25%-ban teljesült**. Az adóbevételek időbeli teljesülésének jellemzője, hogy az első félévben általában nem érik el az éves előírások felét és az adóbevételek többségét jelentő iparűzési adó teljesülése csak a feltöltési, kiegészítési kötelezettség leteltét (december 20.) követően, az év végével realizálódik. Azoknál az adónemeknél, ahol jellemzően két egyenlő részletben történik az adófizetés (**építményadó /50,4%/**, **telekadó /64,7%/**, **gépjárműadó /52,3%/**) a teljesülési arány már meghaladja az éves tervezett előirányzat 50%-át. **Idegenforgalmi adóban 4 561 ezer forinttal emelkedtek** a múlt év hasonló időszakához képest **a bevételeink** és a havi bevallás, valamint befizetéseknek megfelelően a teljesülés jobb, mint a megelőző évek hasonló időszakában. **Helyi iparűzési adóban** a befizetési határidőkhöz igazodva a féléves teljesítés magasabb, mint a megelőző évben, az idén **87 570 ezer forinttal több bevétel folyt** be az adószámlára.

Az elmúlt évek féléves bevételeinek alakulása a főbb adónemekben

Főbb adónemek	2010. félév	2011. félév	2012. félév
Ingatlanadók	290 585 902	367 158 338	423 698 041
Hípa	1 057 202 757	1 042 515 465	1 130 085 885
Ifa	31 086 582	40 221 347	44 782 565
Gépjárműadó	204 255 346	183 926 834	178 443 183
Összes bevétel	1 606 500 940	1 657 503 624	1 796 924 994

Forrás: Eger MJV. PH. Adó Iroda

Az adóbevételek nagyságára elsődlegesen és alapvetően kihat, hogy az önkormányzat rendeleteiben hogyan és miként szabályozza a helyi adók mértékeit, kedvezményeit, mentességeit. Másrészt pedig, hogy mely adótárgyakra mond ki adófizetési kötelezettséget és ezt az adófizetést mekkora nagyságú adómérték terheléssel sújtja. A Htv. ugyanis továbbra is lehetőséget biztosít az önkormányzatnak, hogy a vállalkozások és magánszemélyek teherviselő képességét mérlegelve, **az adó mértékét** a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozza meg. A helyi adók mértékeinek többsége (pl.: építményadó, telekadó, idegenforgalmi adó) törvény által szabályozottan évente valorizálódik, emelkedik. Kivételt képez ez alól az iparűzési adó, ahol az adóalapra vetített 2 százalékos mérték konstans, annak emelésére nincs mód.

Eger Megyei Jogú Városban az alábbi táblázatnak megfelelően **a helyi adó mértékek adónemenként változó nagyságot érnek el az adómaximumhoz képest.**

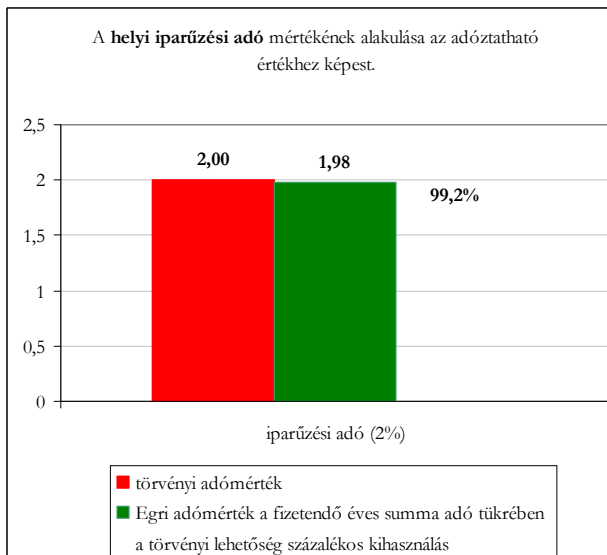
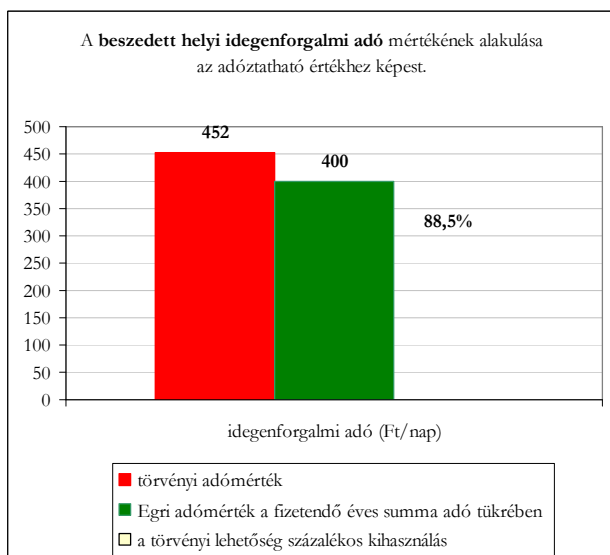
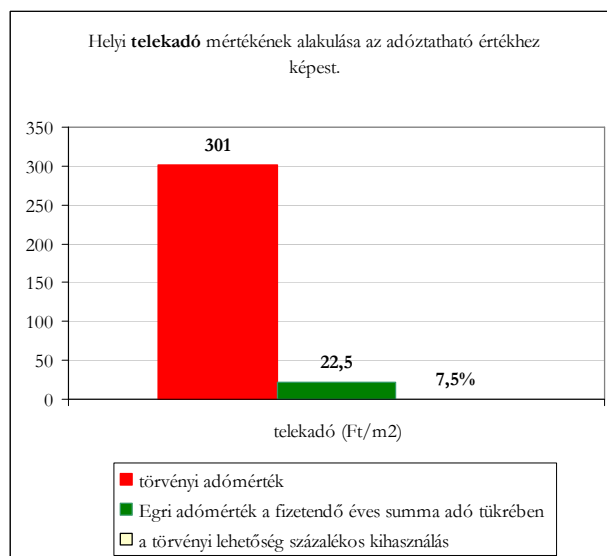
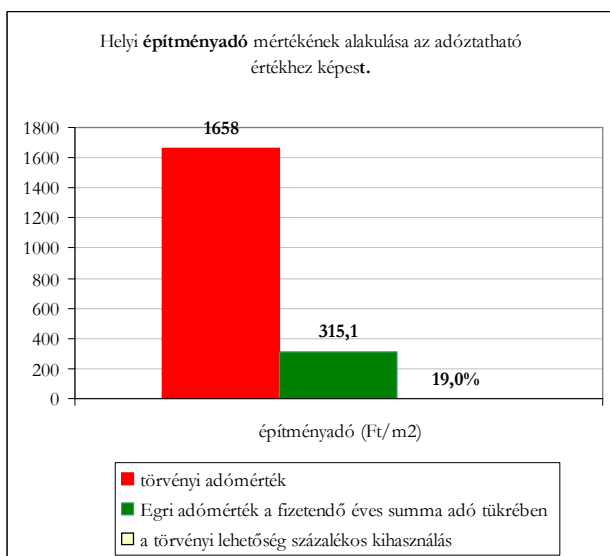
EGER	törvényi adómérték	Egri adómérték a fizetendő éves „szumma” adó tükrében	a törvényi lehetőség százalékos kihasználása
építményadó (Ft/m ²)	1658	315,1	19,0%
telekadó (Ft/m ²)	301	22,5	7,5%
idegenforgalmi adó (Ft/nap)	452	400	88,5%
iparűzési adó (2%)	2	1,98	99,2%

Forrás: Eger MJV. PH. Adó Iroda

Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén - az átlagokat tekintve - alacsony mértékben kerülnek a törvényi lehetőségek kihasználásra. Különösen igaz ez az ingatlanokat terhelő adónemek (építményadó, telekadó) esetében. **Telekadóban** a törvényi kihasználtság rendkívül alacsony, mindössze **7,5%**, **építményadó** esetében szintén csekély, hiszen a törvényi mérték **19%-a az átlagos adóterhelés**. A nem egri lakosokat érintő **idegenforgalmi adómérték** közelít a felső határhoz, ám azt nem éri el (**88,5%**). Ez utóbbi adóbevétel után minden beszedett forint mellé 1,50 forint normatív támogatás is jár. *(Egyéb összehasonlító táblázatok a mellékletben.)*

Helyi iparüzési adóban az adómérték megközelíti az adóztatható maximumot, mindössze a helyi adókedvezmények csökkentik 1.98%-ra. A helyi iparüzési adóban a **mikro-, kis és középvállalkozások részére** 2012. évben is fenntartotta az önkormányzat a **kedvezményes adózás** lehetőségét, így azok a számított iparüzési adóból 50%-os önkormányzati adókedvezményre jogosultak, azaz a 2%-os mérték helyett, valójában **1%-os mértékkel fizetik adójukat**. Az önkormányzati kedvezményben részesülő adózói kör jelentős, a **vállalkozások 65%-át érinti**, ők egyébként többnyire egri vállalkozók, kereskedők.

Adómértékek a törvényi adómérték maximumokhoz képest

Forrás: Eger MJV. PH. Adó Iroda

Adóbevételek alakulása az elmúlt három év hasonló időszakához képest

adónem	2009 06 30	2010 06 30	2011 06 30	2012 06 30
épitményadó	246 046 455	277 812 663	354 851 545	408 164 514
telekadó	11 318 127	12 731 360	12 267 293	15 529 927
m kommunális adója	227 774	41 879	39 500	3 600
idegenforgalmi adó	33 802 868	31 086 582	40 221 347	44 782 565
iparüzési adó	1 099 439 874	1 057 202 757	1 042 515 465	1 130 085 885
helyi adók összesen	1 390 835 098	1 378 875 241	1 449 895 150	1 598 566 491
gépjárműadó	197 207 546	204 255 346	183 926 834	178 443 183
talajterhelési díj	2 646 841	2 291 927	2 463 533	1 482 755
átengedett adók összesen	199 854 387	206 547 273	186 390 367	179 925 938
késedelmi pótlék	9 767 762	10 664 788	13 435 020	8 887 920
bírságok	10 540 717	6 762 093	3 342 754	12 267 752
adók módjára beszedett önk megillető tartozások	2 868 444	3 651 545	4 440 333	2 789 699
önkormányzatot megillető adóbevételek	1 613 866 408	1 606 500 940	1 657 503 624	1 802 437 800

Forrás: Eger MJV. PH. Adó Iroda

2012. évi adóbevételek alakulása

Összességében az **adóbevételek 1 802 437 ezer forint összegben realizálódtak**, százalékos arányban **az eredeti előírás 47,25%-ban teljesült**. Az adóbevételek időbeli teljesülésének jellemzője, hogy az első félévben általában nem érik el az éves előírások felét és az adóbevételek többségét jelentő iparüzési adó teljesülése csak a feltöltési, adóelőleg-kiegészítési kötelezettség leteltét (december 20.) követően, az év végével realizálódik. Azoknál az adónemeknél, ahol jellemzően két egyenlő részletben történik az adófizetés (**épitményadó /50,4%/**, **telekadó /64,7%/**, **gépjárműadó /52,3%/**) a teljesülési arány már meghaladja az éves tervezett előírányzat 50%-át. **Idegenforgalmi adóban 4 561 ezer forinttal emelkedtek** a múlt év hasonló időszakához képest **a bevételeink** és a havi bevallásoknak, valamint befizetéseknek megfelelően a teljesülés jobb, mint a megelőző évek hasonló időszakában. **Helyi iparüzési adóban** a befizetési határidőkhöz igazodva a féléves teljesítés magasabb, mint a megelőző évben, az idén **87 570 ezer forinttal több bevétel folyt** be az adószámlára.

EGER adószámlák nevei	Költségvetési előírányzat (eredeti)	Költségvetési előírányzat módosított (Áht.)	Tényleges pénzforgalmi bevétel	Módosított pénzforgalmi bevétel (Áht.)	Teljesülés
Épitményadó	810 000 000	810 000 000	408 164 514	408 164 514	50,39%
Telekadó	24 000 000	24 000 000	15 529 927	15 529 927	64,71%
Magánszemélyek kommunális adója	0	0	3 600	3 600	#ZÉRÓOSZTÓ!
Beszedett idegenforgalmi adó	109 000 000	109 000 000	44 782 565	44 782 565	41,08%
Helyi iparüzési adó	2 500 000 000	2 500 000 000	1 130 085 885	1 130 085 885	45,20%
Gépjárműadó	340 000 000	340 000 000	178 443 183	178 443 183	52,48%
Késedelmi pótlék	14 000 000	14 000 000	8 887 920	8 887 920	63,49%
Bírság	9 000 000	9 000 000	12 267 752	12 267 752	136,31%
Beszedett saját köztartozás	4 000 000	4 000 000	1 662 869	1 662 869	41,57%
Beszedett más köztartozás	500 000	500 000	1 126 830	1 126 830	225,37%
Talajterhelési díj	4 000 000	4 000 000	1 482 755	1 482 755	37,07%
Összesen	3 814 500 000	3 814 500 000	1 802 437 800	1 802 437 800	47,25%

Forrás: Eger MJV. PH. Adó Iroda

A **gazdálkodóktól folyt be** az adók túlnyomó többsége, összességében **1.467.045 ezer forint** értékben, százalékosan 81,4%-os arányban. 2012. évben a **magánszemélyek** az adók 18,6%-át fizették, összességében ez **335 392 ezer forintot** tett ki.

A gazdasági válságból eredő negatív hatások ellensúlyozására - egyedileg vizsgálva a kialakulás körülményeit is - általában a szankciók csökkentését engedélyezte az adóhatóság a tőke-tartozásokat megfizető vállalkozásoknak, magánszemélyeknek. Az említetteken felül, az önkormányzati adóhatóság **163,5 millió forint értékre engedélyezett fizetési halasztást, illetve részletfizetést, ezzel is segítve a vállalkozások likviditását és a magánszemélyek megélhetését.** Az adóhatóság fizetési könnyítést abban az esetben engedélyezett, ha a fizetési nehézség a kérelmezőnek nem felróható körülmények miatt következett be, továbbá átmeneti jellegű, tehát az adó későbbi megfizetése valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelemmel voltunk a fizetési nehézség kialakulásának okaira és körülményeire is, illetve olyan esetekre, amikor a magánszemély kérelmező igazolta vagy valószínűsítette, hogy az adó azonnali vagy egyösszegű megfizetése - családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire is tekintettel - aránytalanul súlyos megterhelést jelent.

Adóbevételek összetétele

2012. évben is meghatározó az ingatlanadókból és az iparüzési adóból befolyó helyi adóbevételek nagysága. **Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata által bevezetett helyi adóit (tőke) három fő szempont szerint lehetett csoportosítani:**

- az **ingatlanokat terhelő** helyi adók **(26,5%)**,
 - a **vállalkozási, iparüzési tevékenység** végzése után fizetendő helyi iparüzési adó **(70,7%)**, valamint
 - a **„tartózkodás” ideje** után beszedett idegenforgalmi adó **(2,8 %)**.
- (Ez utóbbi, az egyetlen olyan helyi adófajta, aminek beszedett adóforintjai után 1,50 forint normatív támogatás igényelhető.)

Az adóbevételeink a gépjárműadó kivételével emelkedtek. Az adózás alá vont **„adótárgyak” száma 71 185 darab volt.** Továbbra is jellemző, hogy az adózott gépjárművek száma csökken és a gépjárműadó előírások mérséklődnek.

Az önkormányzati adóhatóság alapfeladata 2012. évben is kétirányú volt: egyrészt a költségvetési bevételek biztosítása az önkormányzat (állam) működéséhez, másrészt az adóztatás rendszerében az adózók minél teljesebb körű „kiszolgálása” (lehetőséget biztosítva arra, hogy kötelezettségeiket a kornak megfelelő színvonalú ügyintézés mellett pontosan teljesíthessék.) **Adóbeszedés területén kiemelt szempont volt az önkormányzati bevételek teljesítése.**

A **hátralék és követeléskezelés egyre fontosabb részét képezi az adóigazgatási munkának.** A végrehajtási munka során jogos elvárás, hogy az áttekinthető, támogató, méltányos, ugyanakkor eredményes legyen. Az adóhatóság munkájának két jól elkülönülő része a hátralékezelés, valamint a tényleges végrehajtási cselekmények foganatosítása. A végrehajtási feladatok során a hátralékkal rendelkező adózókat differenciáltan kezeljük, meghatározott prioritás mentén. Az utóbbi időben megszorodott a szankciós hátralékkal rendelkező adózók száma, akik elsősorban mulasztási bírsággal, adóbírsággal, késedelmi pótlékkal tartoznak az önkormányzati adóhatóságnak. Már csak nagyságukból eredően is, kiemelkedő figyelmet fordít adóhatóságunk a nagy összegű adótartozással rendelkezőkre. A kisösszegű adó- és köztartozásokat keletkeztető adózók száma magas, azonban súlyarányuk összességükben kisebb.

A hátralékállomány összetétele az adósok vagyoni helyzetét tekintve kedvezőtlenül alakul, a gazdálkodók vagyonát sok esetben meghaladja a tartozásaik összege, **nincs kellő mértékű pénzügyi, vagyoni fedezetük.** A magánszemélyek jelentős része is eladósodott, hitelcsapdában vannak, nagy a legális jövedelemmel nem rendelkezők, illetve különféle segélyekből élők aránya. Sok gondot okoz a körbetartozás, illetve a követelés kötelezettjének megrendült anyagi helyzete. Egyre gyakrabban tapasztalható olyan gazdálkodói magatartás, hogy az eladósodott cégekből más társaságokba viszik át a még meglévő vagyont, a kiürített gazdasági társaságok végrehajtására pedig kicsi az esély.

A hátralékállomány jelentős része az előző évekről áthozott tartozás. Magas azoknak a tartozásoknak az aránya, amelyek nyilvántartásainkban a behajtandó állományban vannak, azonban valós eredmény a végrehajtás során csak elhanyagolható mértékben várható, mivel a cég már nem működik, vagyona nincs vagy nem található meg, ám felszámolási eljárás még nem indult el. Az összes tartozás állomány 83,1%-át a vállalkozások adótartozásai adják. A behajthatatlan (felszámolás alá került társaságok, illetve ismeretlen helyen lévők) tartozások állománya emelkedett, a záráskor az összes kintlévőség 48,2 %-át tette ki.

Adóhatóságunk több mint 133,4 millió forinttal növelte - előző évhez képest - az indított követeléskezelési és végrehajtási eljárások értékét. Ennek eredményeként az első negyedévhez képest 103 729 ezer forinttal nőttek a követeléskezelés valamint végrehajtási eljárások kapcsán beszedett összegek.

Az első negyedévhez képest a főbb adónemekben 103,1 millió forinttal csökkentek a kintlévőségeink. Követeléskezelés és végrehajtási cselekmények révén a zárásig 148,4 millió forint tartozás beszedése valósult meg.

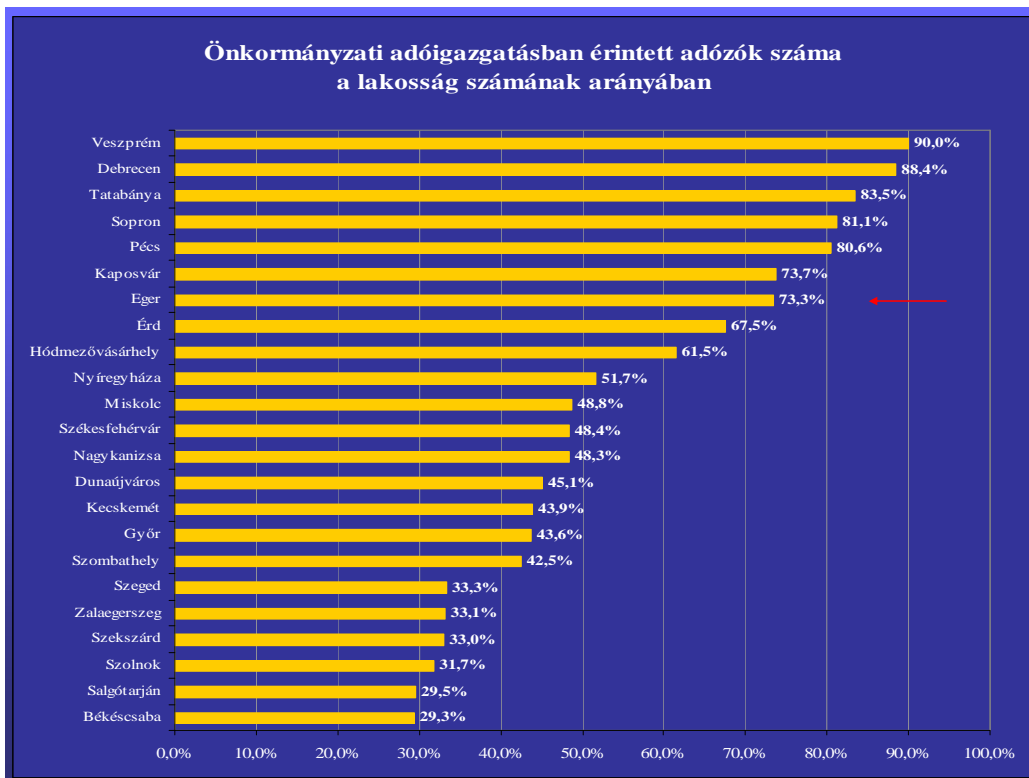
Eger, 2012. július 20.

László Korsós

KORSÓS LÁSZLÓ

Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
Adó Iroda Vezetője

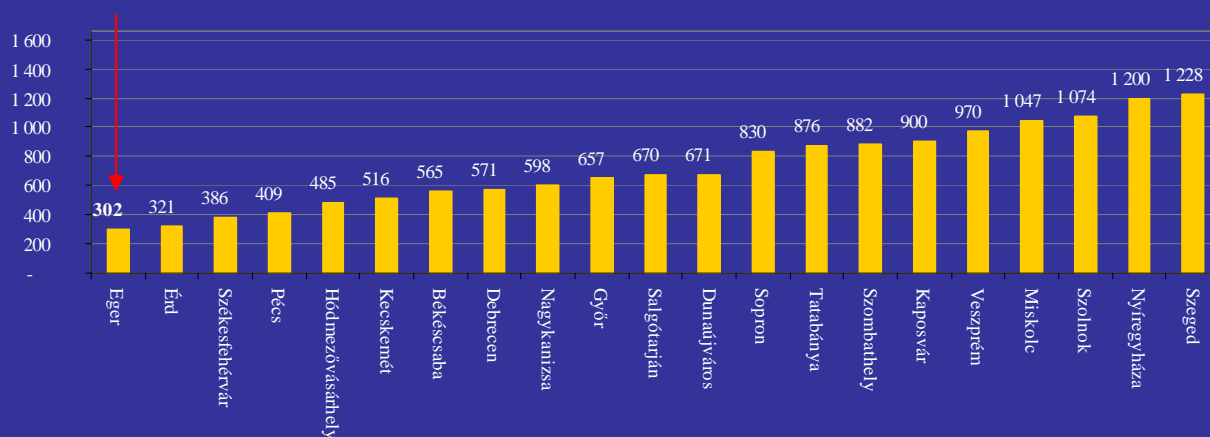
Mellékletek

Átlagos építményadó mérték 2012.

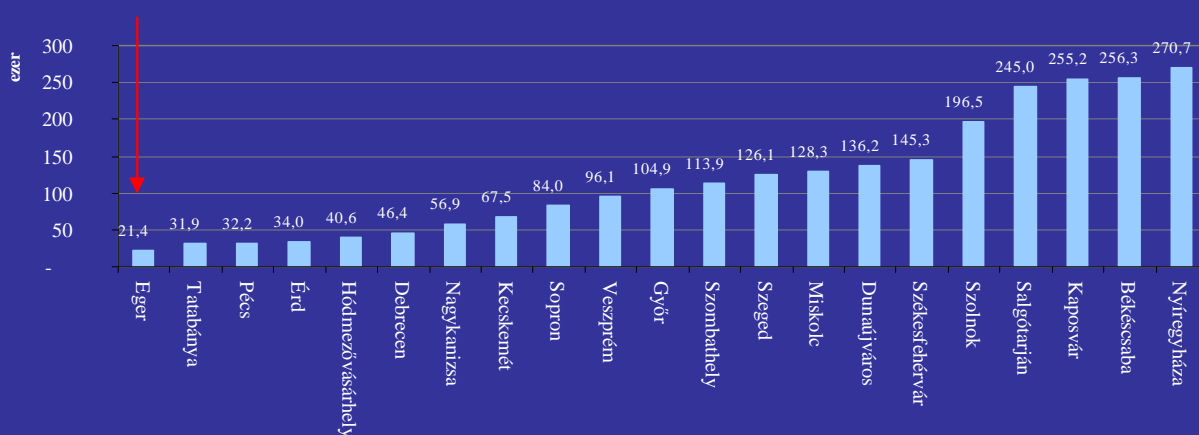
(Ft/év/m²)

/Nyíregyháza becslést ad, ott korrigált forgalmi érték alapján történik az adóztatás/

2012. évi átlagos építményadó terhelés (Ft)

(Szekezárd esetében még nem ismert az adótárgyak száma)

Magánszemélyek átlagos építményadó terhelése

(Szeged nincs adat)

